

T-120/04. sz. ügy

**Peróxidos Orgánicos, SA
kontra
az Európai Közösségek Bizottsága**

**„Verseny – Kartellek – Szerves peroxidok – Bírságok – EK 81. cikk – 2988/74/EGK
rendelet – Elévülés – A jogsértés időtartama – A bizonyítási teher megoszlása –
Egyenlő bánásmód”**

Az Elsőfokú Bíróság ítélete (harmadik tanács), 2006. november 16. II - 4446

Az ítélet összefoglalása

- 1. Verseny – Közigazgatási eljárás – A Bizottság hatásköre
(2988/74 tanácsi rendelet 1. cikk, (1) bekezdés)*
- 2. Verseny – Közigazgatási eljárás – Elévülés az eljárásjogban – Kiindulópont
(2988/74 tanácsi rendelet 1. cikk, (1) bekezdés, b) pont és (2) bekezdés, és 2. cikk, (1), (2) és
(3) bekezdés)*
- 3. Verseny – Közigazgatási eljárás – Jogsértést megállapító bizottsági határozat
(EK 81. cikk, (1) bekezdés)*

4. *Verseny – Kartellek – Valamely vállalkozás versenyellenes kezdeményezésben való részvétele*
5. *Verseny – Közigazgatási eljárás – Jogsértést megállapító bizottsági határozat (96/C 207/04 bizottsági közlemény)*
6. *Verseny – Bírságok – A vállalkozás egyéni magatartása alapján történő értékelés (EK 81. cikk, (1) bekezdés)*

1. A versenyjogi eljárásokra és az azokban kiszabott szankciók végrehajtására vonatkozó elévülési időkről szóló 2988/74 rendelet 1. cikke (1) bekezdésének értelmében a jogsértést megállapító határozatok nem minősülnek szankciónak, és ezért nem vonatkozik rájuk az e rendelkezésben előírt elévülés. Következésképpen a Bizottság bírság kiszabására vonatkozó jogának elévülése nem érinti a jogsértés megállapítására vonatkozó implicit jogot. Mindenesetre, ezen implicit jog az elévülési határidő lejártát követően a jogsértést megállapító határozat meghozatalával történő gyakorlásának feltétele, hogy a Bizottság bizonyítja e megállapításhoz fűződő jogos érdekét.

vonatkozó elévülési időkről szóló 2988/74 rendelet 1. cikkének b) pontja és (2) bekezdése szerinti elévülést illetően, a folyamatos vagy ismétlődő jogsértés esetén öt évnek kell eltelnie attól a naptól kezdve, amikor a jogsértés véget ért, ahhoz, hogy a Bizottság bírság kiszabására irányuló joga elévüljön. A hivatkozott rendelet 2. cikkének (1) bekezdése szerint e határidő folyását megszakítja a Bizottság minden olyan cselekménye, amelyet a jogsértésre vonatkozó eljárás során végez, különösen az írásbeli információkérés és az ilyen megszakítás az információkérés a címmel való közlésének napján hatályosul, amelynek következtében a hivatkozott rendelet 2. cikkének (3) bekezdése értelmében az elévülési idő ettől az időponttól újratekődik.

(vö. 18. pont)

2. A versenyjogi eljárásokra és az azokban kiszabott szankciók végrehajtására

E tekintetben az elévülés – a 2988/74 rendelet 2. cikke (1) bekezdésének máso-

dik mondatának megfelelően – valamely kartell valamely részmegállapodásában résztvevő vállalkozások részére információkérés kézbesítésével történő megszakítása a hivatkozott rendelet 2. cikkének (2) bekezdése értelmében egy másik vállalkozásra – mint ugyanezen részmegállapodás résztvevőjére – szintén vonatkozik annak ellenére, hogy az nem volt címzettje a hivatkozott információkérésnek.

(vö. 46–47. pont)

3. A versenyszabályok megsértését állító fél vagy hatóság feladata a jogsértést megalapozó tényállás jogilag megkövetelt módon történő bizonyítása és a jogsértés megállapítása ellen valamely védekezésül felhozott jogalpra hivatkozó vállalkozás feladata annak bizonyítása, hogy a védekezésül felhozott jogalap alkalmazásának feltételei fennállnak, következképpen a hivatkozott hatóságnak más bizonyítékra kell hivatkoznia.

Ami a jogsértés időtartamát illeti, ez a jogsértés EK 81. cikk (1) bekezdése szerinti fogalmának alkotórésze, amelynek bizonyítása főszabály szerint a Bizottság feladata. E tekintetben az ítélezési gyakorlat megköveteli, hogy a jogsértés időtartamát közvetlenül meg-

alapozó bizonyítékok hiányában a Bizottság olyan, az időben kellően közeli tényekre támaszkodjon, hogy ésszerűen elfogadható legyen számára az, hogy a jogsértés megszakítás nélkül folytatódott a két meghatározott időpont között.

Az az általános alapelv, amely szerint a Bizottság feladata a jogsértés alkotóelemeinek bizonyítása – az időtartamot is beleértve –, amelyek hatással lehetnek a jogsértés súlyának végleges megállapítására, nem vonható kétségbe amiatt, hogy az érintett vállalkozás védekezésül az elévülésre vonatkozó jogalpra hivatkozott, amelynek bizonyítása főszabály szerint az utóbbi feladata. Amellett ugyanis, hogy e védekezésül felhozott jogalap nem a jogsértés megállapítására vonatkozik, világos, hogy az ilyen jogalpra történő hivatkozás szükségszerűen megkívánja azt, hogy a jogsértés időtartama és annak vége bizonyított legyen. Önmagukban e körülmények azonban nem indokolják a bizonyítási tehernek az érintett vállalkozás hátrányára történő megváltoztatását. Egyrészt a jogsértés időtartama, amelyhez szükséges az, hogy a jogsértés befejezésének időpontja ismert legyen, a jogsértés egyik lényeges eleme, amelynek bizonyítása a Bizottság feladata, függetlenül attól a tényről, hogy e tényállási elemek vitatása a védekezésül elévülésre hivatkozó jogalap részét is képezik. Másrészt ezt a következtetést alátámasztja az a tény is, hogy a versenyjogi eljárásokra és az azokban kiszabott szankciók végrehajtására vonatkozó elévülési időkről szóló

2988/74 rendelet alapján a bizottsági eljárásra vonatkozó elévülési idő le nem járta objektív jogi szempont, amely a jogbiztonság elvéből származik, amelyet továbbá a hivatkozott rendelet második preambulumbekzdése is megerősít, és ami ezért minden, szankciót megállapító határozat érvényességének feltétele. A Bizottság ugyanis akkor is köteles ezt tiszteletben tartani, ha az érintett vállalkozás nem hozott fel védekezését erre vonatkozó jogalapot.

folytatását bátorítja, és veszélyezteti annak felfedését, következésképpen ezt a hallgatólagos beleegyezést valószínűsítőnek vagy a jogsértésben való passzív részvételnek lehet tekinteni.

(vö. 68. pont)

A bizonyítási teher ilyen megoszlása mindenesetre változhat attól függően, hogy az egyik fél által hivatkozott tényállási elem olyan jellegű lehet, amely a másik felet magyarázatra vagy igazolásra kötelezheti, amelynek hiányában megállapítható a bizonyítottság.

(vö. 50–53. pont)

4. Az a tény, hogy valamely vállalkozás nem határolja el magát nyilvánosan attól a versenyellenes kezdeményezéstől, amelyben részt vett, illetve azt nem jelenti be a közigazgatási hatóságoknak, azzal a hatással jár, hogy a jogsértés

5. Bár igaz, hogy valamely jogsértő kartell fő résztvevői által önkéntesen szolgáltatott bizonyítékok bizonyos fenntartásokkal való kezelése általánosan elfogadott, figyelembe véve azt, hogy ezek a résztvevők általában hajlamosak a jogsértésben való saját közreműködésük jelentőségét kicsinyíteni, míg a többiekét nagyítani, ugyanakkor tény az is, hogy annak fenntartása, hogy az ilyen bizonyítékok nem megbízhatóak, mivel azokat a kartell ügyek esetében a bíróságok alóli mentességről és a bíróságok csökkentéséről szóló közleménynek az ő vonatkozásukban történő alkalmazása érdekében terjesztették elő, így azok előterjesztőinek érdekében állt a többi vállalkozás ellen bizonyítékot szolgáltatni, nem felel meg az engedékenységi közlemény szerinti eljárás logikájának. Az ugyanis, hogy valaki a bíróság csökkentése céljából el kívánja érni e közlemény alkalmazását, nem jelent szükség-szerűen arra indítékot, hogy a vizsgálat

alatt álló kartell többi résztvevőjére vonatkozóan elferdített bizonyítékokat terjesszen elő. Emellett a Bizottság félrevezetésére irányuló bármely szándék kétségbe vonja a kérelmező együttműködésének őszinteségét és teljességét, következésképpen ezzel az engedékenységi közlemény kedvezményéből való részesülés kerül veszélybe.

(vö. 70. pont)

6. Az egyenlő bánásmód elvét összhangba kell hozni a jogszerűség elvével, miszerint senki sem hivatkozhat valamely harmadik személy javára elkövetett jogellenes magatartásra előnyök szerzése végett. Ugyanis az eljárásban félként nem szereplő vállalkozással szemben elkövetett jogsértés nem vezetheti a közösségi bíróságot a hátrányos megkülönböztetés, következésképpen az

előtte folyó eljárásban érintett vállalkozással szemben elkövetett jogsértés megállapítására. Az ilyen megközelítés a „jogellenességben való egyenlő bánásmód” elvének lefektetését jelentené, és például arra vezetne, hogy a Bizottság köteles lenne a rendelkezésére álló bizonyítékot figyelmen kívül hagyni valamely jogsértésben résztvevő vállalkozásra szankció kiszabása során mindössze azért, mert valamely más, esetlegesen hasonló helyzetben lévő vállalkozás jogellenesen elkerülte az ilyen szankciót. Másrészt amennyiben valamely vállalkozás magatartásával megsértette az EK 81. cikk (1) bekezdését, nem kerülhet el minden szankciót azon az alapon, hogy más gazdasági szereplőkre nem szabtak ki bírságot, mivel az utóbbiak esetében nem indult eljárás a közösségi bíróság előtt.

(vö. 77. pont)